

Bản án số: 148/2017/DS-PT

Ngày 19/7/2017

V/v Tranh chấp bồi thường thiệt hại  
do tính mạng bị xâm phạm

**NHÂN DANH  
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM  
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LONG AN**

**- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:**

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa:* Ông Huỳnh Tuấn Khải

*Các Thẩm phán:* Bà Phan Ngọc Hoàng Đình Thục

Bà Huỳnh Thị Hồng Vân

**- Thư ký phiên tòa:** Bà Nguyễn Tường Vi – Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Long An.

**- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An:** Ông Huỳnh Phạm Khánh – Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 19 tháng 7 năm 2017, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Long An xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 89/2017/TLPT-DS ngày 06 tháng 6 năm 2017 về “Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm”.

Do bản án dân sự sơ thẩm số 20/2017/DS-ST ngày 25 tháng 4 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Cần Đước bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 126/2017/QĐ-PT ngày 03 tháng 7 năm 2017 giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn:

- Ông Bùi Văn N, sinh năm 1956;

- Bà Trần Thị Ng, sinh năm 1956;

Cùng địa chỉ: Ấp 7, xã P, huyện C, tỉnh Long An.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Luật sư Nguyễn Văn B – Văn phòng luật sư Q thuộc Đoàn luật sư tỉnh Long An.

- Bà Trần Thị Hồng T, sinh năm 1985; Đồng thời là người đại diện theo pháp luật cho cháu Bùi Trần Kim N, sinh ngày 15/12/2015;

Địa chỉ: Ấp O, xã L, huyện C, tỉnh Long An.

2. Bị đơn:

- Ông Bùi Văn C, sinh năm 1973;

- Bà Lê Thị L, sinh năm 1973;

Cùng địa chỉ: Ấp 7, xã P, huyện C, tỉnh Long An.

3. Người kháng cáo: Nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng; bị đơn ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L.

*(Tất cả có mặt tại phiên tòa)*

### **NỘI DUNG VỤ ÁN**

*Trong đơn khởi kiện ngày 02/3/2017 và trong quá trình giải quyết vụ án ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng là nguyên đơn trình bày:*

Vào lúc 8 giờ 30 phút ngày 26/3/2015, Lê Tuấn A (con ông C, bà L) bị bệnh cầm đũa đâm sinh đã dùng dao thái lan đâm vào ngực và đùi Bùi Thanh T (con ông N, bà Ng) gây thương tích nặng được đưa đi cấp cứu tại Bệnh viện đa khoa C nhưng đã tử vong. Trong quá trình điều tra Lê Tuấn A có biểu hiện tâm thần. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số: 183/PYTT-PVPPN ngày 21/5/2015 của Viện giám định pháp y tâm thần Trung ương phân viện phía nam đã kết luận Lê Tuấn A chậm phát triển tâm thần, không có năng lực nhận thức và điều khiển hành vi. Cơ quan điều tra Công an tỉnh Long An đã ra quyết định đình chỉ vụ án. Ngày 14/02/2017, Tòa án nhân dân huyện Cần Đước có Quyết định số: 02/2017/QĐ-VDS tuyên bố Lê Tuấn A mất năng lực hành vi dân sự.

Cha mẹ Bùi Thanh T là Bùi Văn N, Trần Thị Ng khởi kiện yêu cầu cha mẹ Lê Tuấn A là Bùi Văn C, Lê Thị L phải bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm gồm các khoản:

- Chi phí xe cấp cứu: 1.000.000đ;
- Chi phí mai táng: 48.000.000đ;
- Chi phí ăn uống (3 ngày): 27.000.000đ;
- Chi phí xây mộ: 21.000.000đ;
- Bù đắp tổn thất tinh thần: 60.000.000đ;
- Nghĩa vụ cấp dưỡng cho cha mẹ (2 người) 3.000.000đ/tháng.

Vợ Bùi Thanh T và đại diện theo pháp luật cho con Bùi Trần Kim N là Trần Thị Hồng T rút phần yêu cầu bồi thường tổn thất tinh thần 50.000.000đ, yêu cầu cha mẹ Lê Tuấn A phải bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm: Nghĩa vụ cấp dưỡng cho con (01 người) 1.500.000đ/tháng từ ngày 15/12/2015 đến khi con đủ 18 tuổi.

*Bị đơn trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L trình bày:*

Con là Lê Tuấn A bị bệnh tật bẩm sinh mất năng lực hành vi dân sự đã xâm phạm tính mạng Bùi Thanh T nên ông bà đồng ý bồi thường. Khi xảy ra sự việc ông bà có bồi thường trước 20.000.000đ nhưng bên bị thiệt hại không nhận. Nay ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L đồng ý bồi thường chi phí xe cấp cứu 1.000.000đ, chi phí mai táng 48.000.000đ là quá cao yêu cầu xem xét lại chỉ đồng ý bồi thường 20.000.000đ. Tại biên bản hòa giải ngày 04/4/2017, ông C, bà L đồng ý hỗ trợ chi phí ăn uống 03 ngày tang lễ 27.000.000đ và chi phí xây mộ 21.000.000đ, nhưng tại phiên tòa chỉ đồng ý chi phí xây mộ 15.000.000đ. Đối với khoản bù đắp tổn thất tinh thần và nghĩa vụ cấp dưỡng ông C, bà L đã đồng ý theo qui định pháp luật, nhưng tại phiên tòa không đồng ý bồi thường. Lý do không có khả năng bồi thường.

Vụ án được Tòa án cấp sơ thẩm tiến hành hòa giải nhưng các đương sự không thỏa thuận được với nhau.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 20/2017/DS-ST ngày 20 tháng 4 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Cần Đức áp dụng các Điều 35, Điều 92, Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 591, 593 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án năm 2017.

Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng và chị Trần Thị Hồng T “Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm” đối với ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L.

Buộc ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L phải liên đới bồi thường cho ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng chi phí thuê xe cấp cứu 1.000.000đ, chi phí mai táng 48.000.000đ. Bồi thường cho ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng và bé Bùi Trần Kim N bù đắp tổn thất tinh thần 60.000.000đ. Bồi thường khoản tiền cấp dưỡng cho cháu Bùi Trần Kim N mỗi tháng 1.000.000đ, thời gian bồi thường kể từ ngày 15/12/2015 đến khi cháu Kim N đủ 18 tuổi.

Ghi nhận sự tự nguyện của ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L hỗ trợ cho ông N, bà Ng chi phí xây mộ 15.000.000đ.

Kể từ ngày người được thi hành án có đơn yêu cầu thi hành án, người phải thi hành phải chịu lãi suất theo khoản 2 Điều 357 Bộ luật dân sự đối với khoản tiền chưa thi hành cho đến khi thi hành xong.

Án phí: Ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L phải chịu 6.500.000đ án phí dân sự sơ thẩm.

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn tuyên về quyền, thời hạn kháng cáo, quyền và nghĩa vụ thi hành án của các đương sự.

Ngày 03/5/2017, bị ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L kháng cáo một phần bản án sơ thẩm về số tiền phải bồi thường gồm các khoản sau: Không đồng ý bồi thường tiền mai táng 48.000.000đ mà chỉ đồng ý 20.000.000đ, không đồng ý bồi thường tổn thất tinh thần 60.000.000đ, không đồng ý cấp dưỡng cho cháu N mỗi tháng 1.000.000đ, không đồng ý nộp 6.500.000đ án phí sơ thẩm với lý do hoàn cảnh gia đình khó khăn.

Ngày 04/5/2017, nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng kháng cáo một phần bản án sơ thẩm về số tiền cấp dưỡng cho vợ chồng ông bà không được cấp sơ thẩm chấp nhận, yêu cầu tòa phúc thẩm buộc ông C và bà L phải cấp dưỡng cho vợ chồng ông bà mỗi tháng 3.000.000đ cho đến khi chết.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng, bị đơn ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L có lời trình bày giữ nguyên nội dung yêu cầu kháng cáo nêu trên.

Luật sư bảo vệ quyền lợi cho phía nguyên đơn có ý kiến sau: Căn cứ vào các tài liệu thể hiện hồ sơ lời trình bày các bên tại phiên tòa đối chiếu quy định pháp luật xét thấy nội dung kháng cáo của bị đơn ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L là không có căn cứ đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm bác yêu cầu của các đương sự.

Riêng nội dung kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng yêu cầu phía bị đơn phải trợ cấp cho ông, bà mỗi tháng số tiền 3.000.000 đồng đến khi ông bà chết, do ông bà mất sức lao động, không ai nuôi dưỡng, hoàn cảnh khó khăn yêu cầu này là phù hợp quy định pháp luật đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận sửa án sơ thẩm buộc phía bị đơn trợ cấp hàng tháng cho ông bà theo yêu cầu trên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An phát biểu ý kiến cho rằng: Việc chấp hành pháp luật tố tụng của Tòa án cấp phúc thẩm và các đương sự chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng yêu cầu phía bị đơn phải cấp dưỡng cho ông bà hàng tháng, xét thấy ông bà còn những người con khác không phải anh Bùi Thanh T là con duy nhất của ông bà. Do đó xét yêu cầu nêu trên của ông bà không có căn cứ chấp nhận. Đối với yêu cầu kháng cáo của phía bị đơn xét về khoản chi phí mai táng có những khoản án sơ thẩm chấp nhận là không phù hợp với quy định pháp luật cần phải xem xét lại, đương sự có đơn xác nhận hoàn cảnh gia đình khó khăn cần xem xét giảm án phí cho đương sự. Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận một phần kháng cáo của bị đơn sửa án sơ thẩm với hai khoản nêu trên.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN**

Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ thể hiện hồ sơ đã được xem xét tại phiên tòa và đã được tranh luận tại phiên tòa Hội đồng xét xử nhận định sau:

[1] Đơn kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng, bị đơn ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L được làm đúng theo quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự nên được chấp nhận để xem xét theo trình tự phúc thẩm.

Ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng kháng cáo một phần bản án sơ thẩm, yêu cầu Tòa phúc thẩm xem xét buộc bị đơn phải chịu tiền cấp dưỡng cho vợ chồng ông bà mỗi tháng 3.000.000đ cho đến khi ông bà chết. Ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L kháng cáo không đồng ý tiền bồi thường mai táng phí là 48.000.000đ chỉ đồng ý bồi thường 20.000.000đ; không đồng ý bồi thường tiền tổn thất tinh thần 60.000.000đ; không đồng ý cấp dưỡng cho cháu Bùi Trần Kim N mỗi tháng 1.000.000đ. Ngoài ra, ông C, bà L còn kháng cáo yêu cầu miễn tiền án phí do kinh tế khó khăn.

[2] Xét yêu cầu kháng cáo của ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng thấy rằng, tại thời điểm anh Bùi Thanh T bị xâm phạm tính mạng, nguyên đơn không chứng minh được anh T đang phải thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi cha mẹ. Ông N, bà Ng thừa nhận không bị bệnh mãn tính sức khỏe tốt, có tài sản để tự nuôi mình. Ngoài ra, ông N, bà Ng trình bày ngoài anh T thì ông bà còn có 01 người con trai và 02 người con gái. Mặc dù, 03 người con này có đã có gia đình riêng nhưng đều là con của ông bà và có khả năng cấp dưỡng nuôi cha mẹ. Do đó, kháng cáo của ông N, bà Ng yêu cầu bị đơn thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng mỗi tháng 3.000.000đ là không có cơ sở để xem xét.

[3] Xét kháng cáo của ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L thấy rằng: Đối với tiền bồi thường mai táng phí, trong hợp đồng ngày 26/3/2015 thể hiện các khoản sau: Tiền hòm 28.000.000đ, liệm và đưa 5.000.000đ, đồ tang chế 2.500.000đ, nhạc nam 3.800.000đ, nhạc tây 3.200.000đ, thầy tụng 1.000.000đ, trái cây 1.200.000đ, hát phá hoàng 3.300.000đ. Tổng cộng là 48.000.000đ. Trong đó, tiền nhạc nam, nhạc tây, thầy tụng, hát phá hoàng là những chi phí chưa được pháp luật thừa nhận là chi phí hợp lý nhưng án sơ thẩm chấp nhận là không có cơ sở. Do đó, cần chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của bị đơn đối với phần tiền bồi thường mai táng phí.

[4] Về tiền bồi thường tổn thất tinh thần, theo quy định của Bộ luật dân sự thì mức bồi thường bù đắp tổn thất về tinh thần do các bên thỏa thuận; nếu không thỏa thuận được thì mức tối đa cho một người có tính mạng bị xâm phạm không quá một trăm lần mức lương cơ sở do Nhà nước quy định. Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu của ông N, bà Ng, buộc ông C, bà L phải bù đắp tổn thất tinh thần cho cha mẹ và con của anh Bùi Thanh T số tiền 60.000.000đ là phù hợp, cần được giữ nguyên.

[5] Đối với việc cấp dưỡng cho cháu Bùi Trần Kim N, theo Quyết định giải quyết việc dân sự số 12/2016/QĐ-VDS ngày 22/4/2016 của Tòa án nhân dân huyện C xác định Bùi Thanh T là cha ruột của cháu Bùi Trần Kim N. Cháu N chưa thành niên nên ông C, bà L phải có trách nhiệm cấp dưỡng đến khi cháu đủ 18 tuổi. Tuy

nhiên, mức cấp dưỡng 1.000.000đ/tháng là cao so với hoàn cảnh và thu nhập gia đình của phía bị đơn, nên chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của bị đơn, cần điều chỉnh mức cấp dưỡng là 650.000đ/tháng cho đến khi cháu N đủ 18 tuổi.

[6] Về án phí sơ thẩm, ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L phải nộp 5.635.000 đồng phần trách nhiệm bồi thường và 300.000 đồng nghĩa vụ cấp dưỡng hàng tháng. Tổng cộng 5.935.000 đồng. Nhưng xét thấy đương sự có đơn xin xác nhận hoàn cảnh gia đình khó khăn, căn cứ Điều 13 và Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án năm 2017 giảm ½ án phí nêu trên. Do đó đương sự còn phải nộp là 2.967.500đ án phí.

[7] Từ những nhận định trên, không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng, chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L; Sửa bản án sơ thẩm.

[8] Về án phí phúc thẩm: Các đương sự không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm theo quy định.

*Vì các lẽ trên,*

### **QUYẾT ĐỊNH**

Căn cứ Khoản 2 Điều 308, Điều 309 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Bùi Văn N và bà Trần Thị Ng. Chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L. Sửa một phần bản án dân sự sơ thẩm số 20/2017/DS-ST ngày 25 tháng 4 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Cần Đức, tỉnh Long An.

Áp dụng các Điều 35, Điều 92, Điều 147 và Điều 148 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 591, 593 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án năm 2017.

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng và chị Trần Thị Hồng T “Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm” đối với ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L.

1.1. Buộc ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L phải liên đới bồi thường cho ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng số tiền là: 112.700.000đ (Một trăm mười hai triệu bảy trăm nghìn đồng). Bao gồm: chi phí thuê xe cấp cứu 1.000.000đ, chi phí mai táng 36.700.000đ, bồi thường bù đắp tổn thất tinh thần 60.000.000đ và ghi nhận sự tự nguyện của ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L hỗ trợ chi phí xây mộ 15.000.000đ.

1.2. Buộc ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L phải liên đới cấp dưỡng cho cháu Bùi Trần Kim N mỗi tháng số tiền 650.000đ (Sáu trăm năm mươi ngàn đồng), thời gian thi hành kể từ ngày 15/12/2015 đến khi cháu Kim N đủ 18 tuổi.

Kể từ ngày người được thi hành án có đơn yêu cầu thi hành án, người phải thi hành phải chịu lãi suất theo khoản 2 Điều 357 Bộ luật dân sự đối với khoản tiền chưa thi hành cho đến khi thi hành xong.

## 2. Về án phí:

2.1. Án phí sơ thẩm: Buộc ông Bùi Văn C và bà Lê Thị L phải liên đới nộp số tiền 2.967.500đồng. Nhưng được khấu trừ số tiền 300.000 đồng ông Bùi Văn C, bà Lê Thị L nộp tạm ứng án phí kháng cáo theo biên lai thu số 0006198 ngày 03/5/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Cần Đức, tỉnh Long An. Số tiền còn phải nộp là 2.667.500 đồng

2.2. Án phí phúc thẩm: Các đương sự không phải chịu án phí phúc thẩm. Hoàn trả cho ông Bùi Văn N, bà Trần Thị Ng 300.000đ tạm ứng án phí theo biên lai thu số 0006199 ngày 04/5/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Cần Đức, tỉnh Long An.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Án xử phúc thẩm công khai có hiệu lực pháp luật ngay sau khi tuyên án.

### ***Nơi nhận:***

- TAND cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND tỉnh Long An;
- TAND huyện;
- Chi cục THADS huyện;
- Các đương sự;
- Lưu HS.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM  
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

**Huỳnh Tuấn Khải**